

Sobre la covid-19, la docència universitària i la formació en línia

Òscar Flores - Unitat SAAD

Durant el març de 2020 es va ordenar un confinament a tot el país que va provocar, entre moltes altres coses, que d'un dia per l'altre tot el professorat universitari hagués de canviar, sense previ avís, la docència presencial a una modalitat totalment en línia.

Evidentment, aquesta situació va provocar un elevat nivell d'estrès i preocupació en tot el sistema (gestors, professors, estudiants), ja que la majoria dels processos formatius afectats estaven pensats per desenvolupar-se presencialment.

El primer trimestre del curs 2020-21 es va iniciar seguint les directrius marcades per l'administració. D'entrada es va fer en unes condicions més o menys "normals", però de seguida es va decretar, a Catalunya, un altre cop la realització de classes no presencials sempre que fos possible.

Si veiem el got mig ple, podem pensar que tota aquesta situació podria ser una oportunitat per experimentar amb altres sistemes d'ensenyament – aprenentatge, per atrevir-se a aplicar estratègies diferents amb els estudiants i generar noves experiències d'ensenyament i d'aprenentatge.

Per desgràcia sembla que no està essent així. Sí que podem dir que hi ha molts i moltes docents que han aprofitat la situació per canviar els models formatius. Però també cal esmentar que els estudis realitzats mostren que l'ús de les presentacions multimèdia a través de les eines de videoconferència i la realització de tasques individuals segueixen sent predominants.

La innovació en l'àmbit educatiu té una conseqüència que no sempre estem disposats a assumir: innovar implica arriscar, i hi ha la possibilitat que la cosa vagi malament. I aquest és un fet que hauríem de viure de manera positiva, perquè els errors són una font molt poderosa d'aprenentatge. Però siguem clars: en l'àmbit acadèmic costa molt acceptar que ens podem equivocar i cometre errades (i encara menys, davant dels nostres alumnes).

Un altre fet demostrat és l'augment en la utilització d'eines tecnològiques per a la impartició de la docència. Per desgràcia, aquest augment no està suposant una millora en la qualitat docent, i aquest és un fet sobre el qual cal reflexionar. Els estudiants (i les característiques del món actual) demanen models d'ensenyament més col·laboratius i centrats en l'aprenentatge. No podem pretendre que la docència en línia repliqui exactament els models que s'apliquen a l'aula, perquè són escenaris completament diferents.

Caure en aquesta tendència sí que és una equivocació greu, perquè correrem el risc de desaprofitar l'oportunitat d'avançar cap a nous models formatius, i, per contra, provocar un retrocés qualitatiu important en l'àmbit de la docència universitària.

Òscar Flores - Unitat SAAD